

Rapport Knarrnäs

Redovisning av uppdrag från kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen verksamhetsutskott noterar rapporten till protokollet.

Produktionsdirektören har genom rapporten i tjänsteskrivelse daterad 2014-02-04 fullgjort uppdraget i verksamhetsutskottets beslut den 2 december 2014, § 66.

Sammanfattning

Den dagliga verksamheten inom Valfärd samhällsservice vänder sig till funktionsnedsatta som där får ägna sig åt att sköta djur och natur. Produktionsdirektören för Valfärd samhällsservice har fått i uppdrag från kommunstyrelsens verksamhetsutskott att ta fram en rapport om konsekvenserna av om det inte finns interna avtal om verksamheten vid Knarrnäs, om hur verksamheten kan bedrivas, snarast tecknas med kommunen.

För att reglera förutsättningarna för att driva denna typ av verksamhet i ett naturreservat behövs interna avtal kring lokalerna, marken, arrende och skogsskötsel. Dessa ska reglerna ansvaret mellan Valfärd samhällsservice som ansvarig för den dagliga verksamheten och lokalenheten respektive park- och naturenheten. Dessa avtal har av olika skäl sagts upp eller av andra orsaker upphört att gälla. Ett långdraget arbete för att få till stånd nya avtal har betytt att Valfärd samhällsservice under tiden har fått driva verksamheten med olika former av muntliga överenskommelser.

Konsekvenser av detta har inneburit är att Valfärd samhällsservice inte har kunnat planera och utveckla verksamheten efter de behov som uppstår, då det inte varit klarlagt vad som får göras och inte får göras och vem som ansvarar för vad mellan de olika parterna. Det har också inneburit konflikter med andra intressenter inom Velamsund då verksamheten saknat skriftlig dokumentation att hänvisa till. Verksamhetens ekonomi har också påverkats då inkomsterna från skogsskötseln uteblev då den överenskommelsen sades upp. Verksamhetens möjlighet att söka EU-stöd påverkas också.



För att lösa detta har en tillfällig överenskommelse tagits fram som ska gälla under tiden som nödvändiga utredningar görs för att säkerställa nya och tydliga avtal tas fram. Det innebär att verksamheten nu kan drivas vidare på ett tillfredsställande sätt och att skogsskötseln kan återupptas.

Ärendet

Produktionsdirektören för Valfärd samhällsservice har fått i uppdrag av kommunstyrelsens verksamhetsutskott att ta fram en rapport om konsekvenserna av om det inte finns några avtal avseende den dagliga verksamheten vid Knarrnäs, om hur verksamheten kan bedrivas, snarast tecknas med kommunen.

Valfärd samhällsservice har bedrivit daglig verksamhet inom Velamsunds naturreservat sedan början av 2000-talet. Verksamheten bedrivs vid ett torp, Kärrtorp, och en ladugård, Knarrnäs. Här finns gamla utrotningshotade lantraser, bland annat kor, hästar, getter och höns. I verksamheten deltar idag 22 funktionsnedsatta och det är en mycket populär verksamhet med kunder i kö.

Deltagarna ägnar sig åt naturvård, djurskötsel och kulturmiljövård. De dagliga uppgifterna är av praktisk natur. Verksamheten har också på uppdrag från ansvarig nämnd skött slyröjning i området på gammalt sätt med djur och handkraft från deltagarna.

Då verksamheten bedrivs i en känslig miljö är det viktigt att förutsättningarna för driften är tydliga och reglerade genom interna avtal. Detta har också stor betydelse då verksamheten ska samspela med andra intressenter i området som boende, andra verksamheter och kommunmedborgare som nyttjar reservatet.

Det behövs ett internt hyresavtal som reglerar nyttjandet av byggnader och gårdsområde. Det ska också finnas ett uppdaterat och tydligt arrendeavtal med trafik- och naturnämnden som reglerar bete, stängsling mm. Verksamheten behöver också ett förnyat skötselavtal rörande slyröjning mm då det sades upp i början av 2013. Det är ett viktigt inslag i arbetet för deltagarna men också en viktig inkomstkälla för att verksamheten ska gå runt ekonomiskt. Det är också ett skonsamt sätt att sköta naturområdet men det är viktigt att det finns en tydlig skogsvårdsplan som också ska tas fram av natur- och trafiknämnden/park- och naturenheten.

Verksamheten har drivits vidare genom olika former av muntliga överenskommelser, förutom kring slyröjning som upphörde vid halvårsskiftet 2013.

Konsekvensen av de obefintliga eller oklara avtalen är att förutsättningarna för verksamheten försvårats på flera sätt. Det har handlat om att det kan uppstå oklarheter kring vad verksamheten får och inte får göra, vilken mark som får brukas och på vilket sätt. Oklarheter kring gränsdragning av ansvar för byggnader, mark och viss drift mellan



verksamheten, lokalenheten och park- och naturenheten gör att nödvändiga åtgärder försenas, planering och utveckling av verksamheten hämmas.

Det uppstår också risker för konflikter då muntliga överenskommelser har tendens att tolkas på olika sätt. Detta är särskilt besvärligt då verksamheten ska samspela med andra intressenter i Velamsund.

Anledningarna till att dessa avtal och överenskommelser inte har kommit till stånd har varit flera. Att få till stånd nya avtal har inte haft samma prioritet inom alla delar av de berörda kommunala verksamheterna. Det har också försvårats genom att vissa frågor har behövt utredas närmare. Det handlar t ex om hur stängsling ska ske i ett naturreservat, långsiktig planering av skogsvården samt att en ny lantmäteriförrättning ska göras avseende vägsamfälligheten.

För att detta förarbete inte ska fortsätta att vara ett hinder för verksamheten så har en tillfällig överenskommelse tagits fram som reglerar vad som ska gälla under tiden nödvändiga utredningar görs och också fungerar som ett direktiv för det fortsatta arbetet med avtal och överenskommelse. Denna överenskommelse har undertecknats av ansvariga chefer.

Det har också tagits fram ett förslag på hyresavtal från lokalenheten som nu diskuteras mellan dem och verksamheten så att det blir så tydligt som möjligt, bland annat gällande gränsdragningslista.

Verksamheten har idag ett fungerande samarbete med berörda parter kring framtagningen av de avtal som återstår och har nu också genom den tillfälliga överenskommelsen möjlighet att fortsätta med slyröjning och skogsskötsel. Verksamhetens bedömning är att det nu går framåt och att verksamheten kan drivas tillfredsställande.

Ekonomiska konsekvenser

Det har också uppstått ekonomiska konsekvenser då överenskommelsen om slyröjning och skogsvård upphörde. Det gav verksamheten en inkomst på 350 tkr per år. Det har också försvårat att söka EU-stöd.

Den tillfälliga överenskommelsen kring skogsskötsel innebär dock att verksamheten kan återuppta det arbetet och därmed återfå den inkomsten.

Anette Böe
Produktionsdirektör